אלט גייל אנד

ראמאן

פון טהעאדאר הערצל.

איך איהר ווילט איז דאס
ניט קיין בבא מעשה.

(38־טע פארטזעצונג)

עס איז ניט קיין סלייניגקייט צו־זאמען צו ברענגען אזעלכע גרויסע קאפי־טאלען, און אין אנהויב איז מען שטארק מסופק געווען, צו וועט זיך גאר קענען די נייע געזעלשאפט האלטען ביי אזעלכע שווערע אבנאבען. דאס לאנד איז געווען א בעטלערישע און אינזערע קאלאניסטען האבען מיר געדארפט צונויפנעהמען פון די ארימסטע קלאסען אין דער גאנצער וועלט. עס זיינען אפילו דאמאלסט גע־ווען א סך אידישע חברות מיט גרויסע קא־פיטאלען פאר נאציאנאלע צוועקען. אין סך הכל האט מען געשאצט די קאפיטאלען איף 120 מיליאן רובעל. אבער הויך די צאהלונגען אין די טערקישע קאסע האט מען נאך געדארפט האבען מיליאנען אויף אבצוקויפען ביי פריוואטע מענשען זיי־ערע ערד און פלעצער און בנינים, אויף צו בעזעצען די אונבעמיטעלטע קאלאניס־טען, אויף צו בעפעלאנצען, צו פערבעסע־רען דאס לאנד . . . ווא זאל מען דאס אלצדינג נעהמען אין אונזערען קא־מיטעט האבען זיך איינגעפונען עשליכע שרעקעדיגע מיטגלידער זיי האבען גע־ציטערט און גע'טענט'מ אז מיר וועלען מוזען מאכען א באנקראט. מיינע פריינד און איך האבען געמאכט זייערע נביאות צו שאנד. מיר האבען זיי אנגעוויזען, אז מען טאר ניט בויען די חשבונות נאר אויף דעם וואס איז דא, מען מוז זיך נאך רעכענען דערמיט, וואס וועט לויט דער מענשליכער ערפאהרונג צוקומען פון דעם טאן אז אן, זיי מיר וועלען גאר אנהויבען אונזער ארבייט. דאס וואס מיר בויען פאר דער צוקונפט, וועט שוין פון דער צוקונפט אליין ווערען געשטיצט און בע־פעסטיגט. אין צעהן יאהר ארום, ווערען פון די צעהן יאהריגע איינגלאה, וועלכע מיר ברענגען אהין, קרעפטיגע מענשען. און ווי באלד מיר האבען מענשען, האבען מיר שוין אלץ. די מענשען אבער ברענ־גען מיר אליין צו פיהרען. מיר הארעווען זיי אויף לויט דעם נאך ווי מיר דארפען, און בענוצען זיך מיט זיי לויט דעם נאך ווי עס איז צום בעסטען פאר אונז און פאר זיי, דאס הייסט, פארן כלל. דאס איז, דאכט זיך, די איינפאכסטע חקירה פון דער וועלט. דאס איינגעע פאסירט אין קלענסטען לאנד, ביי די אונגעבילדעטסטע פעלקער. נאר די אירען האבען דאס ניט געוואלט פערשטעהן.

און נאך עפעס איז געווען פארוואס מען האט געצווייפעלט אין אונזער פלאן, די אירען האבען גראד ברענגען אן דעם וואס שפיעלט, דאכט זיך, ביי זיי אליין ניט די קלענסטע ראלע. איך מיין, די אונטערנעהמונגס־לוסט, דעם חשק צו ספעקולאציע. אט לאמיר נעהמען א פראסטען ביישפיעל. בשעת צו ענדע פון 19־טען יאהרהונדערט האט מען ענטדעקט גאלדגריבער אין קלאנדייק אין אלאסקא האבען זיך א לאז געטעאן טויזענדער סוחרים און קרעמער אין א לאנד פון איין, שנעע און קעלט. איך רעד ניט פון די גאלדגריבער און איך מיין דא די אונ־טערנעהמער און קרעמער, וועלכע האבען זיך בעתעפט צו די גאלד גריבער און זיי נאכגעגאנגען ווי א שאטען; מיט איין מאל האבען אנגעהויבען צו וואנדערען קיין אלאסקא בעטען, טיישען, שטוהלען, העמ־דער, שטיוועל, רעק, געפיקעלטע פליישען, איינגעמאכטס, ווייגפלאשען, דאקטוירים, לעהרערס זינגער און טענצער, — בקיצור: אלצדינג וואס א מענש דארף און דארף ניט האט זיך א לאז געטהאן קיין קלאנ־דייק. און אלץ צוליעב דעם, וואס עס־ליבע לייט האבען דארט געגראבען געלד אליין, גאלד. נאר א קליינער טהייל פון זיי זיינען אויך געווען גאלדגרעבער. די אונטערנעהמער האבען זיך ניט אזוי גע־יאגט נאך דעם רוח, וואס ליעגט נאר אין דער ערד, ווי נאך די גאלדענע רוחים, וואס זיינען שוין געלעגען אין די קעשענעס פון די גאלדגרעבער. זיי האבען געצוי־גען די רוחים פון דעם גאלד, וואס איז שוין אויסגעגראבען".

דער פראפעסאר האט זיך ניט געקענט איינהאלטען ניט א געשריי צו טהאן אין מיטען: „פערשטעהט איהר שוין?" זיין ברודער אבער האט אזא בייזען „טשש" דערלאנגט, אז ער איז א פערשעהמטער ענטשוויגען געווארען. און דער פאנא גראף האט ווייטער געריעדט:

„איך האב גראד גענומען אזא ווייל־דען ביישפיעל, בכדי צו ווייזען, ווי יעדע געלעגענהייט עפעס צו פערדיענען האט א טבע צו בעשאפען נייע סוחרישע אונטער־נעהמונגען. איטליכער פראקטישער מענש ווייס דאס פון זיך אליין. ער דארף גאר ניט ווארטען ביז ס'וועט קומען א פראפעסאר און וועט דאס איהם געבען צו דערקלערען מיט טונקעלע פלפול־דיגע ווערטער. אין אמת'ן זיינען מיר אידען געבענשט מיט א השגחה אויסצו־טראכטען די קונציגסטע אונטערנעהמונ־גען. נור וואס אנבעלאנגט אונזערע איי־גענע צוקונפט האבען מיר־קיין מאל ניט געהאט דעם ריכטיגען סוחרישען בטחון. פאר וואס? ווייל מיר זיינען קיינמאל ניט געווען געזיכערט. ווי באלד אבער מיר האבען געקראגען א זיכערהייט, האב־בען מיר שוין געקענט ארויסווייזען אונזער אונטערנעהמונגס גייסט ניט וועניגער, ווי אין אנדערע לענדער.

דעריבער האב איך מיך ניט געזארגט ווענען די קאפיטאלען, וואס דארפען נאך קומען. ווי באלד נאר דאס לאנד וועט זיך צוגרייטען און עס וועט זיך אנהויבען די איינוואנדערונג, וועלען זיך שוין גע־פינען מיטעל, ווי צוגויפצוקריגען דיא ווייטערדיגע נויטהיגע קאפיטאלען, און דע ריבער האב איך ניט געצווייפעלט א רגע, צו וועלען מיר קענען אין גאנצען ממלא זיין דעם קאנטראקט וועגען די אבנאבען, כאטש מיר האבען נאך ניט די קאפיטאלען צו אלע איבעריגע קאלאניזאציאנס־בערערפניסע. איך האב דערביי זיך ניט בעגאנגען ווי א ספעקולאנט, וואס פרו־בירט נאר צו וועט זיך איהם איינגעבען זיין ספעקולאציע. איך האב נאר אנגע־ווענדעט בעקאנטע פאקטען און ערפאה־רונגען, וואס זיינען שוין אלט ווי די וועלט.

דער טשארטער איז געווארען אונ־טערצייכענט. מיר האבען איינגעטראגען די צאהלונג, און אזוי ווי פון דער רגע אן האט מען מיר איבערגעגעבען צו פיה־רען די גאנצע קאלאניזאציע, האב איך מיר אויסגעדינגען א תנאי, אז דער אב־מאך אין טשארטער זאל נאך הערווייל ווערען געהאלטען בסוד. איך האב ניט געוואלט, אז די קאלאניזאציע זאל זיך אנהויבען מיט א צו גרויסען טומעל. עס וואלט געוויס געווארען א מהומה. די ארעמסטע און די שנארערס וואלטען צו ערשט געקומען, אלטע און קראנקע וואלטען זיך אנגעשלעפט. א הונגערס־נויט וואלט געקומען און עס וואלט זיך בע־וויזען אלערליי קראנקהייטען און טנפות. עס איז דא א אלט פראנצויזיש טהעא־טערשטיק, וואס רופט זיך אן: דער פחד פאר פרייד, אקוראט ווי דארטען האב איך פחד געהאט פאר די פרייד פון מיי־נע ארעמע ברידער. איך האב זיי געמוזט פארויכטיג פארבעריטען איך האב אויך געמוזט פארבעריטען אונזער נאהענטע איינגענע מענשען.

מען האט אויסגעקליבען דירעקטאר־רען פון דער נייער געזעלשאפט, און זיי האבען מיך געמאוט צום הויפטפיהרער אויף פיף יאהר. די ערשטע הוצאות דאב איך געקראגען א קredיט פון 10 מיי־ליאן רובעל. איינער פון מיינע אינזשע־אירען האט געמיינט, אז עס איז צו ווע־ניג.

„ווענג, כאטש צו פלאצען" האט קינגגאהורט אויסגערופען אין האט א שטארקען וואנק געטהון: „פערשטאפט זיים מוחל, די בלעבערנע געמבע אויף א עם איז לויכט, מילד און צופריע־דענשטעלענד, שטארק אין פאזיר־טווינג שפיין ווערטהען — נאהר־האפטיג און פרעפטענד — א מילדער, עדעלער אויפרעגער.

געבריייט אין א מאדעל ברוע־ריי. כדי צו ענטשפרעכען דעם גע־ברויך פון דער היים — די פאבי־ליע — דעם אטלעס — אדער וועי־מען עס איז וואס נוטיגט זיך אין א שפיין־ טאניק.

„דאס ביער וואס איז תמיד א. ק."

ארדערט א קיים פון אייער דיעלער ה י י נ ט.

דער בעסטער סימן

אז אדווערטייזענטס אין „זשורנאל" ברענגען גוטע רעזולטאטען איז דער פאקט, וואס ווער עס דארף אן אר־בייטער, ווער עס האט א כיזנעס צו פערקויפען, ווער עס זוכט א פארט־נער און ווער עס האט א הויז צו פער־קויפען אדער צו פערענטען — אד־ווערטייזט עס אויף דער.

וואנטעד פיידיש

— פון —

אידישען זשורנאל

גיט א קוק אויף די וואנט קא־לומס פון „זשורנאל" און איהר וועט זעהען, אז מיר דרוקען יעדען טאג פיעל וואנט עדס. דאס איז דערפאר, ווייל דער „זשורנאל" איז די איינציגע אידישע צייטונג, וואס ווערט גע־דרוקט אין אנטאריא, ווייל זי ער־שיינט גאנץ פריה, גלייך מיט אלע ענגלישע פייפערס און ווייל אן אד־ווערטייזמענט, וואס ווערט אונז גע־נעבען ביי נאכט, ברענגט רעזולטא־טען גלייך אויפ'ן נעקסטען פרימאר־גען.

אז איהר דארפט ארבייטער, אז איהר ווילט פערקויפען א ביזנעס, אז איהר זוכט א פארטנער, אז איהר האט א הויז צו פערקויפען אדער צו פער־רענטען, אדווערטייז עס אין „זשורנאל".

הודעה מהרב מאיר צבי אלטר 108 באלדווין סטעלפאן קאלעדזש 6903.

איהר געפינט מיך צו יעדער צייט אין הויז צו ענטפערען אלע רבנישע ענינים דהיינו שאלות, דין תורות, עצות, טובות בין איש לאיש, אויך צו סעסלען אלער־ליי טראבעלס ביטווין מאן אונד פרוי נאכ'ן אידישען דין און אויך סדרי קדושין. ווארום זאלט איהר אין אזא שלעכטער צייט אוועק ספענדען אומזיסטע געלד אויף אלערליי נארישקייטען, נאר איהר קענט בעקומען חופה וקדושין ביי מיר אין הויז מיט די בעסטע צופרידענ־הייט, אפילו מערידזש לייסענס וועל איך אייך פערזארגען. גאט וועט אייך געבען א גוטען מזל אין מיין הויז.

קומט אין הויז, אדער טעלעפאנירט אויף דעם אויבענדערמאהנטען אדרעס.

— נ א ט י ס —

מיך יונגשען בעקאנט צו מאכען דעם אידישען פיבליקום דאס מיר האבען גע־עפענט אונזער

בייליף אפפיס

אין

107 אדעלייד סטריט, וועסט.

אונטער די אויפזיכט פון בראונשטיין און וואלש די איינציגע אידישע בייליפס אין דער שטאדט.

מיר עקזעקיטירען וואראנטס און קאָ־לעקטען רענטס. א. ז. וו. אונזערע טערמס זענען ריזאנאייבל אז ברייטארנס ווערען פונקטליך געמאכט.

בראונשטיין און וואלש, פראפרייטארס. טעלעפאן אדעלייד 3607.

בעקאנטמאכונג

איך מאך בעקאנט צו אלע מיינע פריינדע און פאטראניזיזע פון טאראנטא און אומגעגעגנד דאס איך אטענד צו ברית'ן און תחנות ווי אומער מיט די בעסטע צופריעדענהייט. איהר קענט מיר טעלע־פאנירען אין הויז ווי אויך אין מיין שיפס־קארטען קאנטאר און איהר וועט זיכער צופריעדען געשטעלט ווערען ווייל מיין נאטור קענט איהר אלע איז צופריע־רען צו שטעלען יעדען איינעם אויף'ן בעסטען ארט.

מיין אדרעסע איז 166 דזשאהן סט. טעלעפאן אין הויז אדעלייד 1545 און אין אפיס אדעלייד 239.

רעזו. מ. קאפלאן
מוהל ומסדר קידושין
איך גיב מערידזש לייסענס פריי.

CANADIAN GOVERNMENT RAILWAYS
INTERCOLONIAL
PRINCE EDWARD ISLAND RY

באנגווענטשער וויניאן דעפאָ. מאנטרעאל.

אזשען ליטיעד	נעהם אב 7.25 נאכטמאל	טעגליך

מאריטים עקספרעסס

טעגליך, אויסער שבת. 8.15 כארענענס סליפערס פאר דער נאנצער רייזע.

מ. יסטרעא, אין האר פיסס

קאנעקשען פאר סיינס דזשאהן, די סידנים פרינס עדוואַרד איילענד, נייפאונדלאנד. ע. טיפפין דזשענעראל וועסטערן איידזשענט 10 קינג סטריט איסט טאראנטא טיין 584

כשר סאסעסדזש

איהר בעקומט ביי אונז אימער די געשמאקסטע, פרישסטע און בעסטע סאסעדזשעס. וואורשט, סאָ־לאמא. פאסטראמא. צונגנז און אלע סמיק פליישען און פיש.

פערלאנגט איבעראל
טערדימאנ'ס כשר סאסעדזש
מיט'ז רוטטז לייבטל.
266 פארלאמענט סטריט
טעלעפאן טיין 909
ארדערס דעליווערט איבעראל.

א לאקערניא ערעפענט!

מיר מאכען אויפמערקזאם בעקערס, פעדלערס, עקספרעסמען און שע־פער און אויטאמאביל איינענטהי־מער, דאס מיר האבען ערעפענט א שאפ פאר פיינטען, וואַרנישען און לאקירען אויטאמאביל־לס, וועגען, קערידזשעס א. א. וו.

אין 110 ד'ארסי סטריט

אסטונגספאל

די מ. ה. ק. ה. קאמפאני

רומעניען פראטעסטירט געגען דייטשלאנד

בוקארעסט רומעניען אקט. 27

די רומענישע רעגירונג האט אריינגע שיקט א פראטעסט צו דער דייטשער רע־גירונג אין בערלין, געגען דעם וואס דייטשע לופט־פליהער פליהען איבער רו־מענישע טעריטאריע.

רומעניען האלט זיך דערייל נייטראל און האט א פולע רעכט צו פרא־טעסטירען געגען דייטשלאנדס האנדלונג

בשר און כילינ און נוס

איך מאך בעקאנט צו אלע מיינע קאסטומערס דעליקאטעסען סטארס, און אלע מיינע וואארס ווערען פערקויפט ביליגער 2 סענס אויף דעם פונט אין קעש. און איהר בעקומט נים צאהלען מאר אייער עלר מיין אינטערקעס. ראס זיינען די וואארשס, וואורשס, וויגערס קארענדביף, באלאגנע
ארדערס דעליווערס איבעראל מיט דער
נרעסטער צופריעדענהייט
משה סאלקאוויטש, 694 ריטשמאנד
סטריט וועסט. טעלעפאן אדעל. 1559

דר. מ. פיזוניק

.·. דענטיסט .·.

קארן. קווין סט און סאמטיינא עוו.
טעלעפאן אדעלייד 4067
בענוצט אלע מאדערנע מעטאדען
Dr. M. PIVNICK, B. A. Sc.
Room 2

מ. מ. דיווים

פאבליק אדיטאר

אדיטינג, סיסטעמאטייזינג אינ־וועסטיגיישנס.

350 קאלידזי סט. טאראנטא
טעלעפאן קאלידזי 7632

Toronto Wet Wash Laundry Co. Limited

פערלירט ניט אייער געלד און געזונד. ניט אונז אייער לאונדרי, מיר וואשען מאסיליע וועש.

דעמפ 30 פונט — 75 סענט. ראפ מרוסען, 30 פונט, 1 דאלאר. יעדער וואשינג ווערט געוואשען בעזונדערד.

291 Arthur St.
Phone: Parkdale 5280 5281

קאנטאר וולאדאווסקי האט געטופט אין 62 בראנזוויק עווענוי.

דער טעלעפאן נומער אין דער זעל־בער, וואס עס איז געווען.

דער גרעסטער אנטיסעפטיק מוהל
און דער טאדערנסטער
מסדר קדושין אין טאראנטא

אין קאנטאר וולאדאווסקי

רופט מיך און איבערצייגט אייך. קאנטרי ליים קענען מיך אויף אנגאוש־רען פאר שמחות. מיין וואהנונג איז 62 בראנזוויק עווענוי, און מיין פאן נומער איז 1076 קאלעדזש.

פיר ארימע אומזאנסט.

טאראנטאר אידען

סייפט 75 סענטס און איין דאלאר יעדע וואך! ביי מאכענדינג אייער לאנדרי דאס דרייי אייערע העמדער און קאלארס לעבען לאנג און זעהען אויס קלאהר און שעהן ווען זיי ווערען אויסגעארבייט ביי עקספערטען אין ד
TABER LAUNDRY WORKS
444.46 Bathurst St.
Phone Col. 5143 8333

סמאוס, ריפארינג, און פוירניסעס — צו בילינע פרייזען

מאמאס גענ און קוילען רענדזשעס
WESTWOOD BROTHERS
635 St Queen W. Phone Adel. 1518

די פראזי סטארעדזש און קארטזדזש קא. לימיטעד

הויפט אפיס 255 קאלעדזש סטריט טעלעפאן: קאל. 386. טיין 5237
סיפארייט רום סיסטעם פאר
האלטעז פארניטשור
אויסגעבעטע וועגען, גוטע און אור־סערגעווהנליכע מעגליכקייטען צו טופען אדער סטארינג הויז זאכען און מחורה, עקספערט פעקערס. באגעדזש טשעק די אלע פעטינג מאטיעלס בעזארגט. גוטע בעהאנד־לונג און בילינע פרייזען.

סעפרייס רום סיסטעם.

די ווילאמס

קארטיידזש און סטאריידזש קא.
טעלעפאן קאלעדזש 252
דזשענעראל קארטיידזש איירזשעקטס
368 ספע. יינע עוו. טאראנטא אנטא־באנאזש, פיאנאס און אלע מאדערן מארניטשור געטופט און געסטאדר צו די בילינסטע פרייזען. שטוב זאכען געפאקט און נישיפט פון עקספערט לייט.
ווערהייזער: 551 קווין סטריט וועסט.
צוגעדעקטע וועגען. פלעזשור פליעם.
ל. י. רעדפערן.

דר. מ. סייטס

בענטיסט
218½ קווין מערים וועסט
קארנער קווין און שעלבורן סטריטס
DR. M. KATES, Dentist
218½ QUEEN ST. WEST
PHONE MAIN 979

ריענען און לע ווערנוא

באריסטערס א. א. וו.
מעענינג טשעמבערס רום 112 ערשט טער פלאר, טעלעפאן עדלייד 2436
REGAN & LE VERNOIS
BARRISTERS &C.
Manning Chambers,
Room 112, First Floor
Telephone Adelaide 2436

ווארשעווער אקושארקע
ענע ראמאנאווסקי
233 סיטקא סטריט
טעלעפאן עדלייד 1543.

פיר שמחות

ווען איהר מאכט א שמחה און וואלט ברענדים וויין אדער ביער, קומט צו דער גוט בעקאנטער פירמע

דזש. וו. רייען

188 קווין סט. וועסט. פאן טיין 106
א מולער ליין פון כרסל וויין און כרענדי אין סטאק.
אלע אדרעס פינסטליך אטענדעט

אברהם קאהנן

באדריסטער
נאטארי פאבליק
קאמישיאנער פיר נעהמען אפידייוויטס
Office, Sun Life Building
63 VICTORIA STREET
Main 2084
Residence, 7 Salem Ave. Junction 1545

ONTARIO LAUNDRY CO. Ltd

זי — מיין לינדשערי־וועש בעקומט בעסטע אויפטערזאמקייט.
ער: — יעס און טייגע תמדער און קעלט בעקומען די שעהנסטע אבארבייטונג א אויסקוק וועלכע בעפעלט מיר זעהר שטאר אנטעריא לאנדרי קא. ליטיט
97 עדוואַרד סט. טעל. טיין 331

די נטלענענהייט פון ניו אנטעריא.

די נטלענענהייטען פון נארט אנטעריא ווייסט איהר די פיעלע נטלענענהייטען פון נארט אנטעריא מיט איהרע מיליאנען פרוכטבארע אקער לאנד אפפערט אז די יע ניגע וועלכע ווילען זיך בעזעצען אויף לאנד.
ווייסט איהר דאס די זעלבע רייבע אנריי ילאבור לאנד וועלכעס מען קען דערהאלטען כעסעס אין גאנצען פרייי אדער פיר א קליינע סומע געלד, פראנזיגירען שוין די בעסטע תבואות אין דער וועלט.
פיר ווייטערע אויסקונפטען, פיר ליטע ראפור וועלכע בעשרייבט דעם אויבענדערד פעהנטען גענענד פרייבס צו:
ח. א. מעקדאנעלען
דירעקטאר פון קאלאניזאציאן
פארלאמענט בילדינג
טאראנטא אנטעריא

פערלאנגט

פערלאנגט מענער צו לערנען דערנאה בארבער טרייד. עס פארדערען זיין איינינג וואכען בלויז. שטעלע גאראנ־טירט. מולס פריי. שרייבט פאר ז קאטאלאג און איינצעלהייטען הייגנט מאלער בארבער קאלעדזש 221 קווי איסט, טאראנטא.
The Moler Barber College
221a QUEEN STREET EAST

חזן מאנאוויטץ

פון מעקאל שוהל
מוהל
ומסדר קדישין
233 Beverley Street
Phone College 2033

זאגען אז טערקישע האספיטאלס זיינען אפאקירט געווארען

בערלין אקט. 28.

(דורך'ן דראטלאזען טעלעגראף).

א סטיטמענט איז הייגט אהויסגעגע־בען געווארען פון דער איבערזעע בייעס אגענטור, דאס זיי האבען ערהאלטען באב־ריכטען אז לוסט שיפען פון הי עליים האב־בען אטאקירט טערקישע האספיטעלער און אטבאלאנסען פאר דימאנאטען יולי און אויגוסט פון דיעזען יאהר.

פערלאנגט

פערלאנגט מענער צו לערנען דערנאה בארבער טרייד. עס פארדערען זיין איינינג וואכען בלויז. שטעלע גאראנ־טירט. מולס פריי. שרייבט פאר ז קאטאלאג און איינצעלהייטען הייגנט מאלער בארבער קאלעדזש 221 קווי איסט, טאראנטא.
The Moler Barber College
221a QUEEN STREET EAST